

Katia was 11 jaar. Ze had een mooie toekomst als turnster in het verschiet. Ze was geliefd, zei haar coach. Het meisje lag te slapen toen bommen midden in de nacht op haar huis in Marioepol vielen. Haar dromen werden haar voor eeuwig ontnomen.

Victor ging brood halen in Charkov. Dat deed hij elke dag, ook in de oorlog. Tot die dag in april. Een granaat ontplofte vlak bij hem. Zijn levenloze lichaam werd vastgelegd in een foto die de wereld overging. Victors dochter zit huilend over hem heen gebogen. Paniek, verdriet en woede in haar blik.

Valerie uit Odessa had een gelukkig leven, ze was net moeder geworden. Nooit was ze zó gelukkig, schreef ze op Instagram. Toen kwam een raket neer op haar appartement in Odessa. Deze raket verwoestte het appartementencomplex. Valerie, , haar dochttertje én haar moeder kwamen om het leven. Drie generaties in één klap verloren.

Waarom moesten deze mensen sterven? Wat hadden zij misdaan? Er is geen antwoord dat rust geeft. Het is onrecht, wreedheid, verlies, onzekerheid, verdriet... Dat, is oorlog.

Zijn de verhalen van vroeger dan toch ook de verhalen van nu?

Herdenken

Daarom herdenken wij. Omdat verhalen van vroeger weer de werkelijkheid van vandaag kunnen worden. Herdenken is het pijnlijke, boze onrustige en verdrietige gevoel bij het leed.

In Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot waren het 88 oorlogsslachtoffers. We horen straks de lijst met de namen van deze slachtoffers. Maar wie waren deze mensen?

‘Geef elk oorlogsslachtoffer een gezicht’ heet het project van de Heemkring dat ik van harte ondersteun. U wordt opgeroepen hulp te bieden bij geven van een gezicht aan de oorlogsslachtoffers in onze gemeente.

Zoals Fransje Verheijen, een 8-jarig jongetje uit Gilze dat melk ging halen voor zijn familie. Hij kwam om bij de inslag van een V1 Van de 69-jarige Maria Bink-Diepstraten uit Molenschot die op de dag dat haar dorp bevrijd werd, met haar rolstoel de schuilkelder niet in kon. Een granaatscherf raakte haar. Ze kwam om het leven... Of van mevrouw Sikkenga en zes van haar kinderen, die overleden in hun schuilkelder bij een bombardement.

Herdenken is weten, voelen en levend houden, dat onze vrijheid zwaar bevochten en niet vanzelfsprekend is. Om, allen -burgers en militairen- die in het koninkrijk der Nederlanden of waar ook ter wereld, sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog, in oorlogssituaties en bij

vredesoperaties, zijn omgekomen voor onze vrijheid, om hen te eren en te gedenken.

Herdenken is meer dan terugdenken aan. Herdenken is onszelf de vraag stellen: Hoe voorkomen we dat dit weer gebeurt? Herdenken is stilstaan bij het leed van vandaag. Herdenken is het niet accepteren van geweld tegen groepen in onze maatschappij zoals de LHBTI-gemeenschap. Herdenken is begrip hebben voor mensen die gevlucht zijn voor oorlog. Herdenken is het stilstaan bij het geweld tegen meisjes in Afghanistan. Herdenken is het respect hebben voor de inzet van militairen, ook vanaf onze Vliegbasis Gilze-Rijen.

Samen in actie komen

Herdenken is het nooit terug willen naar de verhalen van vroeger. Samen in actie komen wanneer dat nodig is.

Zoals dat gebeurde op 28 augustus 1963. Op die dag organiseerden de zes grootste burgerrechtenorganisaties in de Verenigde Staten een protestmars in Washington voor Werk en Vrijheid. Er waren tussen de 200.000 en 300.000 mensen aanwezig. Het is nog steeds één van de grootste protestmarsen ooit gehouden.

Aan het einde van de mars, bij het Lincoln Memorial, kwamen achttien sprekers aan het woord. Zeventien daarvan zijn we vergeten. Maar de toespraak van Dr. Martin Luther King klinkt door tot op de dag van vandaag.

Het persoonlijke verhaal van King was goed voorbereid, maar terwijl hij sprak, riep iemand “Vertel over de droom!”. En week hij af van zijn tekst. I have a dream! De droom die Martin Luther King voor ogen stond was de droom van vrijheid, gelijkheid, rechtvaardigheid en broederschap. Hij zei in zijn toespraak: “Hoewel wij worstelen met de moeilijkheden van vandaag en morgen, heb ik nog steeds een droom.”

Ik vraag u nu vanavond hier in Gilze; heeft u dromen als het om vrijheid gaat? Hebben wij gezamenlijk een vrijheidsdroom? Zoals bijvoorbeeld dat iedereen ongeacht afkomst of geaardheid in vrijheid moet kunnen leven? Zijn wij bereid om die droom na te jagen, om haat af te wijzen en de verhalen van vroeger te blijven vertellen? Zijn wij bereid om samen op te staan tegen nieuw onrecht en dreigende conflicten?

Want zonder gedeelde geschiedenis geen gezamenlijke toekomst. We moeten de verhalen blijven vertellen, blijven delen. Tot alle getallen van oorlogsslachtoffers weer zijn veranderd in namen.

Dat is de waarde van herdenken, zonder gedeelde geschiedenis geen gezamenlijke toekomst.